

חולין פרק ג אלו טרפות דף נ

חלחולת הוא החלק האחרון של המעי הגס שמסתיים בפי הטבעת ויוצא מחלל הבטן ומוקפת בסחוס ועצמות, אם ניקבה בחלק שבתוך חלל הבטן טרפה משום שיוצא רעי לתוך חלל הבהמה אבל החלק שמחוץ לבטן אפילו אם ניטל כולו ונשאר רק רוחב אצבע שיוצא מחלל הבטן כשרה.

במשנה כתוב שהכרס הפנימי נטרף בנקב והכרס החיצוני נטרף רק אם נקרע רובו ונחלקו מהו הכרס הפנימי, ר' יהודה אמר בשם רב שהוא המעי העיוור שיש לו כניסה אחת מהכרס ונכנס אליו שאריות אוכל שצריכות עיכול נוסף ויוצאת בחזרה לכרס, ר' ישמעאל אמר שהוא ה'איסתומכה' (רש"י אומר שלא ידוע מהו), ר' יוחנן אמר שהוא המקום שנהיה צר לכיוון הוושט, שמואל אמר שהוא המקום שאין בו בפנים הרבה שיער שנראה כצמר אלא מעט שיער וקרוב לוושט, שמואל אמר בשם רב שהטפח האחרון של הוושט לכיוון הכרס הוא הכרס הפנימית, בא"י אמרו בשם ר' יוסי בר חנינא שכל הכרס נקרא פנימי והחיצוני הוא הבשר והשרירים שצמוד לכרס מתחתיה, רבה בר רב הונא אמר שהכרס הפנימית הוא כל מה שמול הפתח שרגילים הטבחים לפתוח את בטן הבהמה ורק החלק האחורי הוא הכרס החיצונית וכך נהגו בנהרדעא משום שמחמיר את דעת כולם חוץ מדעת שמואל בשם רב ובני א"י.

ר' יהודה אומר שאם נקרע טפח למרות שהוא לא רוב הכרס החיצוני או שנקרע רוב הכרס החיצונית למרות שהוא לא טפח טרפה, ואמר ר' חייא בר אבא שאם יש נקב עגול גדול במעט מגודל של מטבע סלע טרפה משום שאם ימתח יהיה באורך טפח ושיעורו אם נכנסים 3 גרעיני תמר ברווח.

רשב"ג אמר שמעיים שניקבו ויש בתוך המעיים ליחה קשה שאינה יוצאת אלא על ידי גרידה בסכין נחשב כסתום וכשרה. ר"ש אמר שאדם שלא שמע על מות אביו והגיע אח לבית של אחים שלו ומצא שהם אבלים על אביהם מצטרף לספירה שלהם אפילו אם הגיע ביום האחרון ולא צריך לשבת שבעה ימים. נחלקו אמוראים בדעת ר' אבא האם אמר שהלכה כרשב"ג או לא, ואמר ר' אבא שר' חסדא אמר שהלכה כר"ש ור' יוחנן ור' נחמן אמרו שאין הלכה כר"ש. להלכה אין פוסקים כרשב"ג ופוסקים כר"ש משום שמקילים באבלות.

ר' שימי בר חייא אמר שאם נמצא נקב במעיים ולא יודעים אם ניקב לפני השחיטה או אחריה, עושים נקב נוסף ובודקים אם הם דומים סימן שנעשה לאחר השחיטה וכשר ואם אינם דומים סימן שנעשה קודם השחיטה וטרף. ר' יוחנן ור"א אמרו שאפשר לבדוק גם נקב בריאה על ידי הוספת נקב, ואמר רבא שאם היה נקב בריאה הימנית צריך לבדוק על ידי נקב נוסף באותה הריאה, אבל להלכה אפשר לעשות נקב לבדיקה בריאה בצד השני אבל לא בודקים מ'אומה' ל'אונה' כלומר מריאה גדולה לריאות הקטנות משום שהנקבים נראים אחרת. אביי ורבא אמרו שאפשר לבדוק גם בקנה אם יש נקב בגודל איסור או שנפסק רובו על ידי נקב נוסף, ר' פפא אמר שבודקים רק באותה חוליה כלומר ג' טבעות שסמוכות לנקב אבל לא מקצה לקצה, להלכה אפשר לבדוק מחוליה אחרת אבל צריך לבדוק באותו צד משום שהצד של הצוואר עבה והצד של העורף דק והנקב לא נראה אותו דבר.